

Referat af bestyrelsesmøde i Foreningen af Grundtvigske Valg- og Frimenigheder

Mandag den 9. september 2024 kl. 16.30 i Sdr. Nærå

Afbud: Ingen

Referent: Pia Vium Strandridder

1. Konstituering

Bestyrelsen har konstitueret sig således:

Formand – Laura Lundager Jensen

Næstformand – Henrik Jensen

Kasserer – Pia Vium Strandridder

Redaktør hjemmeside - Anne Grete Pilgaard

Redaktør årsskrift – Ole Kobbegaard

Hjemmesiden er tilrettet i overensstemmelse hermed.

2. Siden sidst

Hundborg Frimenighed er nedlagt efter at have eksisteret i 130 år.

Holstebro Valgmenighed har fået 2 nye præster (to deltidsstillinger)– Kristoffer Garne og Charlotte Rune Nissen.

Rødning Frimenighed har haft 150 års jubilæum. Henrik var der, med en hilsen fra foreningen.

Odense Valgmenigheds præst Inger Hjuler Bergeon går på pension ved udgangen af november. Afskedsgudstjeneste 10. november kl. 14.

Medlemsmøde i ISOBRO for kirkelige medlemmer – vi har modtaget invitation. Mødet afholdes den 7. oktober kl. 13-15. Laura deltager.

ISOBRO udfordringer med medlemskab -Vi blev i februar kontaktet af ISOBRO vedrørende foreningens medlemskab af ISOBRO. Udfordringen var, at én af vores menigheder ikke var på listen over godkendte § 8A foreninger (fordi menigheden ikke er nok medlemmer til at kunne opnå sådan godkendelse) og det er en forudsætning for vores medlemskab af ISOBRO, at alle vores menigheder har deres en § 8A godkendelse.

Vi vil ikke ændre på hvem der kan være medlem af vores forening. Det kan – ifølge vores vedtægter alle danske grundtvigske valg- og frimenigheder. Vi vil ikke udelukke vores menigheder, hvis/når nogle af dem bliver for små til at kunne have en § 8A godkendelse. Hvis ikke ISOBRO vil have os som medlemmer som følge heraf, så må vi opgive vores medlemskab af foreningen.

Laura har været i kontakt med generalsekretæren for ISOBRO. Generalsekretæren var positivt indstillet i forhold til at finde en løsning og ville tage problematikken med til sit repræsentantskab. Inden ISOBRO vendte tilbage løste udfordringen sig i denne omgang ved, at Hundborg Frimenighed er nedlagt.

Driftstilskud til landsdækkende almennyttige organisationer Puljen er i p.t. udsat og forventes at åbne i september. Grunden til udsættelsen er, at Slots- og Kulturstyrelsen er i færd med at revidere puljens bekendtgørelse. Formålet med ændringerne er, at forenkle puljen og mindske den administrative byrde for både ansøgere og styrelsen. Nævne i nyhedsmail, at menighederne skal huske at holde øje og få søgt puljen, når den åbner.

3. Årsmøde 2024 evaluering

Antal deltagere ca. 150 deltagere.

Godt årsmøde. Der har været mange positive tilbagemeldinger. Godt at være fælles om noget.

Vi har modtaget regnskab for årsmødet fra Odense Valgmenighed. Årsmødet gav et overskud på kr. 15.269,92, som menigheden beholder.

En dag eller to dages årsmøde? Vi synes det ene kan være lige så godt som det andet og lader de være helt op til værterne.

Vi anbefaler bordplan til middagen om aftenen, så vi blandes menighederne imellem om aftenen.

Dregebogen er revideret.

Vi mangler værter til 2026 – Vi efterlyser i kommende nyhedsbrev og Laura spørger Holstebro Valgmenighed, som de vil tage den.

Ågård Frimenighed vil evt. byde ind på værtskab i 2027.

4. Årsmøde 2025 i Sdr. Nærå

Sdr. Nærå Valgmenighed er værter til årsmødet i 2025, som finder sted den 24. maj 2025.

Vi har modtaget en henvendelse (4/9 fra Dorte Leerbek) af Sdr. Nærå, som spørger til en budgettramme.

Pia svarer Dorte – sender drejebog samt dato for fællesmøde med bestyrelsen – den 28/11 kl. 18.30.

Pia er på arbejde den 24/5-25, men kommer og deltager i generalforsamlingen.

Anne Grete kan ikke deltage pga. konfirmation.

Vi skal huske at kommende værter skal aftale datoen for årsmødet med bestyrelsen, inden dagen lægges fast.

5. Årsskriftrefleksioner

Emnet var oppe på årsmødet og der kom positive tilbagemeldinger på vores Årsskrift i dets nuværende form. Generelt var menighederne glade for årsskriftet. Vi vælger at fortsætte som vi plejer et år endnu og Ole tager et år mere som redaktør, nu da vi skal til Sdr. Nærå til kommende årsmøde. Vi talte om at opfordre til at værterne "Begrunder" årsmødet i årsskriftet – f.eks. med uddybende præsentation af foredragsholder, så man "bliver sulten". Vi tager snakken igen senere.

6. Præsters tidsregistrering

Den 1. juli 2024 trådte nye regler om arbejdstidsregistrering i kraft. Reglerne betyder, at alle arbejdsgivere skal indføre et objektivt, pålideligt og tilgængeligt arbejdstidsregistreringssystem, der gør det muligt at måle den daglige arbejdstid for hver enkelt lønmodtager.

Der blev til årsmødet i Odense stillet spørgsmål til, om disse regler også gælder præsterne i vores menigheder. Vi gik ikke nærmere ind i reglerne til årsmødet, men gav udtryk for, at reglerne gælder alle lønmodtagere og kun hvis man kan anses som selvtilrettelægger kan man, ved at lave en tillæg til ansættelsesbrevet, undsige sig.

Inden sommerferien havde vi i bestyrelsen en mailkorrespondance om spørgsmålet og det var på det tidspunkt vores opfattelse, at vi ikke – uden først at søge juridisk rådgivning – kan have en holdning til, om man kan anse en præst i en valg- og frimenighed som selvtilrettelægger, der kan undtages fra reglerne om tidsregistrering eller ej.

Emnet – om præster er selvtilrettelæggere eller ej - har fyldt meget i den folkekirkelige debat i de seneste måneder. Kirkeministeriet holdt fast i, at præsterne som gruppe ikke kan fritages for kravet om tidsregistrering. Dog forlyder det nu – i et brev fra Præsteforeningen til deres medlemmer, at Kirkeministeriet vil bemyndige biskopperne til at tage stilling til, om præster i deres stift er selvtilrettelæggere. Vi må derfor spørge: hvor stiller selv os i valg- og frimenighederne? Hvis biskoppen bestemmer for sognekirkerne, kan vi så konkludere, at da biskoppen ikke er arbejdsgiver for vores præster, og det dermed er bestyrelsen i den enkelte menighed, der vurderer om præsten er selvtilrettelægger. Vi aftalte, at Laura spørger hendes biskop, hvordan deres holdning til problematikken i valg- og frimenighederne er efter bemyndigelsen fra Kirkeministeriet. Anne Grete skal mødes med deres biskop i anden anledning inden længe og også her vil hun stille spørgsmålet. Først når vi har et svar på det, så melder vi ud som forening til vores medlemmer.

Vi ved, at nogle menigheder vælger at anse præsten som selvtilrettelægger. I det tilfælde skal menighederne være opmærksomme på, at der skal laves et tillæg til præstens ansættelsesbrev herom og menighedens bestyrelse skal kunne stå på mål for vurderingen af, at præsten er selvtilrettelægger.

Henrik fortæller, at han i øjeblikket laver et forsøg med tidsregistrering, hvor han registrerer hans arbejdstid i en app.

Aftalt, at vi laver en foreløbig tekst til hjemmesiden om emnet, hvori det for så vidt angår præsterne oplyses, at spørgsmålet ikke er afklaret. Pia laver udkast til tekst til hjemmesiden, som hun har klar til vores næste bestyrelsesmøde i november.

Laura formulerer en kort passage om emnet til vores kommende nyhedsbrev.

7. Klage til ombudsmanden

Den 4. juni 2024 klagede bestyrelsen på vegne præsten i Vrå Valgmenighed til Folketingets Ombudsmand. Vi klagede over, at Kirkeministeriet ikke følger tidligere praksis på området for stadfæstelse af valgmenighedspræster og over, at Kirkeministeriet ikke fortolker lov om ansættelse i stillinger i folkekirken mv. (lovbekendtgørelse 864 af 25. juni 2013) korrekt og efter lovens hensigt.

Præsten er uddannet teolog og Kirkeministeriet havde i første omgang besluttet, at præsten ikke kunne stadfæstes som præst i menigheden, førend havde gennemført den forberedende uddannelse på FUV. Ministeriet omgjorde efterfølgende sin afgørelse og besluttede, at præsten kunne stadfæstes med virkning fra 1/11-23 under forudsætning af, at han gennemfører uddannelsen senest inden udgangen af 2024.

Den 1. juli 2024 modtog foreningen svar fra Ombudsmanden. Han har gennemgået vores klage og er af den opfattelse, at en nærmere undersøgelse ikke vil kunne hjælpe den pågældende præst og han derfor ikke foretager sig mere.

Vi tager det til efterretning og foretager os ikke yderligere.

8. Udsendelse til eboks i KOMiT

De menigheder som er kunder hos KOMiT, har via KOMiTs programmer mulighed for at sende pdf-filer til medlemmernes eboks.

Vartov Valgmenighed havde indsendt et forslag til behandling på årets generalforsamling. Forslaget var indsendt for sent, men blev alligevel fremlagt på generalforsamlingen. Udfordringen er, at når en menighed sender til medlemmernes e-boks, står der, at afsenderen er "Skolepost" og KOMiT har overfor Vartov tilkendegivet, at det vil koste ca. kr. 25.000 at få et andet navn til at stå ved udsendelse – f.eks. "Menighedspost". KOMiT har foreslået, at vores forening betaler for denne udgift. Det blev aftalt bestyrelsen kontakter KOMiT og udfordrer KOMiT på holdningen om, at denne udgift skal pålægges KOMiT's kunder (eller foreningen). Bestyrelsen gjorde på generalforsamlingen opmærksom på, at det vil være problematisk, hvis foreningen bruger penge på udgifter, som kun kommer de menigheder til gode, som er kunder hos KOMiT.

Pia har, på foreningens vegne, før sommerferien talt og skrevet med KOMiTs direktør og påpeget det u hensigtsmæssige i, at der står "skolepost" og tilkendegivet, at udgiften til at få det ændret må påhvile KOMiT. I dag blev Pia ringet op af afdelingslederen fra KOMiT's udviklingsafdeling og han tilkendegiver, at han er enighed med os. De vil gerne løse problemet og det uden udgift for menighederne. Dog skal opgaven prioriteres i KOMiT og der er nogle opgaver som skal løses først. Han forventer, at opgaven i bedste fald kan blive løst primo 2025.

Pia skriver tekst til nyhedsmailen om emnet.

9. Evaluering Præstekonvent i maj

Vi afholdt den 6. maj 2024 præstekonvent i Ågård Frimenighed.

Antal deltagere 18 stk.

Om formiddagen holdt Jesper Tang Nielsen fra Vartov/Københavns Valgmenighed et oplæg om konflikten i Johannesskrifterne baseret på Jespers diputats. Efter frokost fælles kollegial samtale.

Vi vil holde præstekonvent hvert år.

10. Orlovskassen – evt. ændringer af takster

Det blev på årsmødet i Odense foreslået, at taksterne i Orlovskassen hæves, så de følger præsteforeningens takster.

Og det blev foreslået, at Orlovskassen tillige giver et tilskud til udgifterne forbundet med, at præstevikaren står til rådighed i orlovsperioden.

Det fremgår af Præsteforeningens hjemmeside, at vejledende honorar til emeriti, der varetager enkelttjenester er på kr. 1.900 pr. tjeneste for højmesser og øvrige kirkelige handlinger.

Vejledende vederlag til teologer for konfirmandundervisning pr. lektion/time er incl. pause og honorering af forberedelsestid:

- Høj sats kr. 393,01 pr. time
- Lav sats kr. 267,23 pr. time

Vores nuværende takster kr. 1500 pr. tjeneste og kr. 320 pr. time for konfirmationsforberedelse. Vi besluttede at hæve vores takster med tilbagevirkende kraft til 1. januar 2024 til kr. 1.900 pr. tjeneste og kr. 395 pr. time for konfirmationsforberedelse.

Derudover besluttede vi, at hvis man i menigheden ønsker at vikaren også står til rådighed og bliver honoreret herfor, så yder orlovskassen støtte til den udgift med op til kr. 1.000 pr. uge.

Hjemmesiden er rettet til i overensstemmelse hermed.

Pia laver tekst til nyhedsbrevet herom.

11. Orlovskassen – indkomne ansøgninger til behandling

Ryslinge Frimenighed har den 5. maj 2024 ansøgt om støtte fra orlovskassen til præst Maria Louise Odgaard Møllers orlov. Orloven er bevilliget i 2 måneder og orloven skal bruges på research og skrivearbejde i forbindelse med at menigheden vil udgive en 100 års jubilæumsbog. Orloven er i august måned 2024 og én måned i januar/februar 2025. Der forventes 7 gudstjenester og 2 begravelser/bisættelser i løbet af orloven og derudover betales et rådighedsbeløb til vikaren på kr. 1.000 pr. uge.

Ansøgningen imødekommes. Pia skriver bevillingen af støtten og sender til menigheden.

Vartov og Københavns Valgmenigheder har den 31. maj 2024 ansøgt om støtte fra orlovskassen til præst Jesper Tang Niensens studieorlov med ophold på San Cataldo 12. – 28. oktober 2024. Der er planlagt 3 gudstjenester i perioden.

Ansøgningen imødekommes. Pia skriver bevillingen af støtten og sender til menigheden.

12. Ansøgning om kirke-skole samarbejde til Grundtvigs Fond

Vi vil sammen med Friskoleforeningen/Friskolearkivet lave en ansøgning til Grundtvigs Fond om midler til at lave noget undervisningsmateriale til at styrke kirke-skole samarbejdet. Vi vil gerne have genskabt et kirke-skolesamarbejde. Undervisningsmaterialet skal kunne sætte samtalen i gang. Vi ønsker med projektet at få skabt noget refleksion hos de unge.

Der er mulighed for at få kr. 90.000, hvis ansøgningen imødekommes.

Ansøgningen skal laves inden 1. oktober.

Laura tager kontakt til Peter Bendix, formand for Friskoleforeningen herom.

Vi talte om. At det evt. er en god idé at få en workshop på Friskoleforeningens årsmøde 2025 om projektet.

Henrik og Laura vil gerne lave ansøgningen til Grundtvigs Fond.

13. Henvendelse af Grundtvigsk Forum (Ole)

I vores mundtlige beretning til vores årsmøde i år omtalte vi et nyligt oplæg fra Grundtvigsk Forums sekretariatetsleder, hvor Lise Korsgaard talte om grundtvigske ord. Det blev sagt, at der var tale om et glimrende oplæg, men også påpeget, at hun ikke som grundtvigske ord nævnte Troen, menighedsfællesskabet og friheden.

Det er vores opfattelse, at hvis ikke Grundtvigsk Forum taler den kirkelige side i Grundtvigsk Forum, så må vi gøre det. Det er vigtigt at vi tager det ansvar på os.

Vores beretning er kommet Grundtvig Forum for øre og Laura og Ole er levet inviteret til et kaffemøde på Vartov, hvilket vi glæder os til.

14. Frimenighedernes status i revidering af trossamfundsloven

Der er varslet en revidering af trossamfundsloven -TSL.

Vi arbejder på at gøre os klar med input til denne revidering af TSL. I den forbindelse har vi inden sommerferien holdt et møde med repræsentanter fra Indre mission, Danske Kirkers Råd, Luthersk Mission, hvor Henrik deltog.

Det bliver værre og værre at være frimenighed. Vi vil arbejde på en model, hvor evangelisk lutherske menigheder med samme bekendelsesgrundlag som folkekirken, bør have en særstatus i TSL. Der er historiske grunde til denne forskel/særstatus, som det er vigtigt at vi arbejder for at holde fast i.

Vi har endnu ikke set udkast til revision af TSL. Når det kommer, så finder vi ud af, om vi laver fælles høringsforslag eller hvordan vi reagerer.

15. Lovforslag i høring om bl.a. afskaffelse af 3-årigt tilsyn med anerkendte trossamfund

Lige nu (med høringsfrist den 30. september) er et lovforslag i høring, som bl.a. afskaffer det 3-årige tilsyn med anerkendte trossamfund og som decentraliserer præsteansættelser. Lovændringer sker, fordi der er nogle opgaver som er fjernet fra Kirkeministeriet (besparelser) og loven derfor skal ændres, så disse opgavebortfald har hjemmel i lovene.

Henrik står for, at vi som forening laver et kort høringssvar, hvor vi giver udtryk for, at vi mener det er et fornuftigt lovforslag. Vi mener det er en god idé at afskaffe det 3 årlige tilsyn. I forbindelse med at stadfæstelse af præster overgår til biskopperne gør vi i høringssvaret opmærksom på, at en sådan decentralisering af præsteansættelser kan medføre uens praksis i de forskellige stifter. Vi vil i høringssvaret udtrykke bekymring for risikoen for en sådan uens praksis.

Henrik kontakter Danske Kirkers Råd med besked om, at vi laver vores eget høringssvar.

Henrik laver udkast til høringssvar og orienterer herom i præsternes Facebookgruppe.

16. Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter – og frimenighederne

Ulla Morre Bistrup, som er områdeleder for uddannelse hos FUV kontaktede før sommerferien Laura og gjorde opmærksom på, at FUV er nødsaget til at stramme op i forhold til, hvem der kan deltage gratis i deres undervisningsaktiviteter.

I vores frimenigheder oplever vi nu, at man bliver opkrævet godt kr. 2.000 pr. kursusdag ved tilmelding til kurser hos FUV.

Vi mener, at det er problematisk, at frimenighedspræster, som efter 7 års ansættelse i en frimenighed, kan ansættes som præst i folkekirken, ikke har de samme mulighed for gratis efteruddannelse som folkekirkens præster.

Vi aftalte, at Laura kontakter Ulla og gør opmærksom på denne problematik og på at vi finder beslutningen både ærgerlig, bedrøvelig og kedelig. Vi beder FUV genoverveje beslutningen.

17. Eventuelt:

Fremtidige møder:

Næste bestyrelsesmøde den 28/11 kl. 18.30, hvor vi også har fællesmøde med værterne for årsmødet 2024 – Sdr. Nærå Valgmenighed.

20. januar 2025 kl. 16.30 i Sdr. Nærå

24. marts 2025 kl. 16.30 i Sdr. Nærå.